

დავით გურამიშვილის სააზროვნო სისტემის
ძირითადი მახასიათებლები
მსოფლიო ლიტერატურისა და
ინტერკულტურულ კონტექსტში
MAIN CHARACTERISTIC OF DAVIT GURAMISHVILI
MINDSET IN WORLD LITERATURE AND
INTERCULTURAL CONTEXT

ნესტან სულავა
Nestan Sulava

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
Faculty of Humanities

საკვანძო სიტყვები: დავით გურამიშვილი, სააზროვნო სისტემა, ალე-
გორიული ხედვა, პარადიგმა.

Key words: Davit Guramishvili, Mindset system, allegoric understading, the
paradigm.

დავით გურამიშვილის პოეტური მემკვიდრეობა და მისი სა-
აზროვნო სისტემა მოითხოვს ინტერკულტურულ კონტექსტში
განხილვას, რათა გავითვალისწინოთ მისი მიმართება, ერთი
მხრივ, ტრადიციულ კულტურულ მონაპოვრებთან მიმართე-
ბით, მეორე მხრივ, საზოგადოდ, ქრისტიანულ ლიტერატუ-
რულ-კულტურულ ტრადიციებთან მიმართებით, რადგან იგი,
უწინარეს ყოვლისა, ვერტიკალურ//დიაქრონიულ ჭრილში შუა
საუკუნეების ქართულ ლიტერატურულ ფესვებზე დგას და, ამა-
ვე დროს, ჰორიზონტალურ//სინქრონიულ ჭრილში ქრისტი-
ანულ მსოფლმხედველობას, სახისმეტყველებას, მსოფლიო
ლიტერატურის საუკეთესო ნიმუშების მხატვრულ დროსივრცეს
ემყარება და ეხმიანება, მის მხატვრულ-გამომსახველობით სა-
შუალებებსა და ხერხებს იყენებს, ჰიპოდოგმურ-პარადიგმული
სტრუქტურის საშუალებით კავშირს ამყარებს ბიბლიურ მხატ-
ვრულ-ალეგორიულ სამყაროსთან, აგრეთვე, გვიან შუა საუკუ-
ნეებში, რენესანსისშემდგომი პერიოდში აღმოცენებულ და
განვითარებულ სხვადასხვა ლიტერატურულ მიმართულებებ-
თან//მიმდინარეობებთან, რომელთა საზრდო//საფუძველი
ძირითადად ქრისტიანული რელიგიაა.

ამავე რიგშია განსახილველი დავით გურამიშვილის მემ-
კვიდრეობის მიმართებაც ფოლკლორთან, რადგან იგი თავი-
სი სათქმელის მხატვრულ ფორმებში გამოსახატავად ხალხურ
სიტყვიერებას საკმაოდ ხშირად მიმართავდა, უხვად სარგებ-
ლობდა ქართული და უკრაინული ფოლკლორული მოტივებით,
სახეობრივი აზროვნების ნიმუშებით, ფორმალურ-სტრუქტურუ-
ლი ვარიანტებით. სამეცნიერო ლიტერატურაში მოძიებულია
პასტორალური სიმბოლიკის მახასიათებლებიც, რადგან პო-
ეტმა ფოლკლორული და ბიბლიური თემატიკიდან განავითა-
რა ისეთი ლირიკული პრობლემები და მოტივები, რომლებიც
აისახა პოემაში „მხიარული ზაფხული“, ანუ „ქაცვია მწყემსი“.
აგრეთვე, დავით გურამიშვილის სააზროვნო სისტემა ითავსებს
მისივე ეპოქის კონცეპტუალურ პარადიგმებს. რაც შეეხება რე-
ნესანსულ განწყობილებას, რომლის ეპოქა უკვე კარგა ხნის გა-
რდასულია, დავით გურამიშვილის მემკვიდრეობაში მხოლოდ

რელიგიური თვალსაზრისით თუ ვლინდება და იგი ძირითადად ადამიანის სულიერი ზეადსვლის თემას უკავშირდება. ამიტომაც მის პოეზიაში თანაბრად წარმოჩნდება ძველი და ახალი ეპოქების სული.

სამეცნიერო ლიტერატურაში ამ საკითხთა წრე საკმაოდაა შესწავლილი, განსაკუთრებით კი ბიბლიასთან მიმართებით ბევრი რამ არის გამოკვლეული. მიუხედავად ამისა, საკვლევი კიდევ ბევრია. ჩემი მიზანი დავით გურამიშვილის პოეზიაში ლიტერატურული კლიშეების, წინასწარ აღებული ე.წ. აუცილებელი იდეებისა და თემატიკის გვერდით პოეტის შინაგანი თავისუფლების, მხატვრული ფანტაზიის, სულიერი, ინტელექტუალური და პოეტური გამოცდილების, სააზროვნო სისტემის ძირითად მახასიათებელთა გამოვლენაა, რასაც დავით გურამიშვილის პოეტურ მემკვიდრეობაში ალეგორიული ხედვის ინტერკულტურულ დონეზე ინტერპრეტაცია დაედო საფუძვლად.

ლიტერატურა:

აკეელიძე, კ., (1986). ალეგორია დავით გურამიშვილის შემოქმედებაში, ეტიუდები ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორიიდან, XIV, 140-145, თბილისი: თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა.

Davit Guramishvili heritage and his mindset demands its discussion in the context of interculturalism. At the same time, we have to consider the attitude with the traditional cultural heritages and at the other hand with the Christian literary heritage and tradition for the reason that it is based on the roots of middle age Georgian literary in horizontal and vertical view, also on the symbols and use its fictional examples. It has link with the paradigm structure of Biblical world. In the late middle ages after the renaissance, it was linked

with the processes developed according cultural direction, literary directions. All of this took place and were based on the Cristian religion. We have to pay attention to the special connection with the folklore in Davit Guramishvili's poetry. Author to emphasize his emotions uses folk tradition. It is the most important aspect to his poetry that he was very close not only to the Georgian folk materials but also was using Ukrainian materials. He was using the mindset system from folklore motifs and formal variation. It is not unusual to find the pastoral symbols for the reason that the author developed such a lyrical poetry on the based of folklore and the Bible. Those symbols were used in "Happy Summer" well known with another name "Thorny Shepherd". Mindset system of Davit Guramishvili contains paradigms from the epoch. What about the renaissance, Davit Guramishvili's heritage has renaissance feeling only on the base of religion and it is connected to the spiritual raising theory. In his poetry we equally met old and new epoch.

Research history is very rich and especially in context of the Bible, but still the main aspects remain as gap and needs consideration. In parallel of literary design he was free and dedicated author to the own ideas, spiritual and intellectual possibilities and fictional fantasy and with his poetic experience was making special system of mindset. In our research work we make the base of intercultural and allegoric understading of Davit Guramishvili's heritage interpretation.

References:

Kekelidze, K., (1986). alegoria davit guramishvilis SemoqmedebaSi, etiudebi dzveli qartuli literaturis istoriidan, XIV, 140-145, Tbilisi: Tbilisis universitetis gamomcemloba [Allegorie in Davit Guramishvili's Workers, Etudes from History of Oldgeorgian Literature, XIV, 14-145, Tbilisi: editor of Tbilisi State University].